

9 ta' Mejju, 1994

Imhallfin: -

S.T.O. Prof. Giuseppe Mifsud Bonnici LL.D. - President
Onor. Carmel A. Agius B.A., LL.D.
Onor. Noel V. Arrigo LL.D.

Dottor Alfred Grech *noe*

versus

Charles Spiteri *sive* Carmel Spiteri

**Sentenza ta' Qorti Barranija - Kontumaċja - Esekuzzjoni
 f'Malta**

L-attur nomine talab l-esekuzzjoni ta' sentenza estera hawn Malta.

Kieku wiehed kellu japplika s-sistema proċedurali ta' pajjiżna, stante l-assenza tiegħu mill-ġurisdizzjoni, in-notifika li lili saret ma kinitx valida u hu ma kienx kontumaċi. Skond però il-liġijiet tal-'County of New York' jirriżulta li għall-fini tal-ġurisdizzjoni tagħhom, effettivament il-konvenut kien ġie nnotifikat.

Għaldaqstant irid ikun stabbilit jekk il-kontumaċja għandhiex tkun skond il-liġijiet ta' pajjiżna jew inkella jekk huwiex suffiċjenti li din il-kontumaċja tkun skond il-liġijiet tal-pajjiż fejn ġiet mogħtija s-sentenza.

Minn eżami ta' l-artikoli rilevanti jidher li l-leġislatur ried ikun assigurat li sentenza ta' Qrati kompetenti ta' barra mill-pajjiż, biex tiġi esegwita hawn Malta, trid mhux biss ma tmurx kontra l-ordni pubbliku ta' pajjiżna, imma trid almenu jkollha daww l-elementi essenzjali li jirrendu sentenza ekwa u ġusta skond l-artikoli tal-proċedura tagħna.

Il-kontumaċja kellha ssir skond il-ligi ta' pajjizna.

Il-Qorti: –

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fis-Sede Superjuri (Kummerċ) mogħtija fis-17 ta' Jannar, 1992, li hija hekk:

Il-Qorti: –

Rat iċ-ċitazzjoni fejn l-attur *nomine* wara li ppremetta illi b'sentenza tat-23 ta' Ġunju, 1987, mogħtija fis-Supreme Court of the State of New York, County of New York, fis-ismijiet "*Cohen Construction Corporation vs Charles Spiteri Construction Corporation and Charles Spiteri*", l-atturi ġew ikkanonizzati tradituri tal-konvenut fis-somma ta' mitejn u ħamsa u temnin elf, sitt mija u sitta u sebghin Dollaru Amerikan u erbgha u sittin ċenteżmu annessi (\$285.676,64), kwantu għal mitejn u disgha u tletin elf u sitta u erbghin Dollaru Amerikan (\$239,046) mertu, kwantu għal sitta u erbghin elf mija u ħamsa u disghin dollaru Amerikan u erbgha u sittin ċenteżmu (\$46,195.64) imghaxijiet li ddekorru mit-tletin (30) ta' April tas-sena elf, disa' mija u ħamsa u tmenin (1985) sad-data tas-sentenza fuq imsemmija u kwantu għas-somma ta' erba' mija u ħamsa u tletin dollaru Amerikan (\$435) spejjez ta' l-imsemmija kawża, (Dok. "A");

Talab li din il-Qorti:

1. Tordna l-eskuzzjoni ta' l-imsemmija sentenza biex l-attur ikun jista' jesigi minghand il-konvenut il-pagament ta' l-imsemmija somma ta' mitejn u ħamsa u tmenin elf, sitt mija u sitta u sebghin Dollaru u erbgha u sitta ċenteżmu Amerikan (\$285,676.64) kif fuq inghad;

Bl-ispejjeż, komprizi dovut tal-mandati ta' qbid, sekwestru, l-impediment ta' safar u ta' inibizzjoni kollha kontra l-konvenut li jibqa' minn issa mharrek għas-subizzjoni;

Rat in-Nota ta' l-Eċċezzjonijiet ta' l-istess konvenut, Charles Spiteri sive Carmel Spiteri fejn eċċepixxa:

Omissis;

Illi, is-sentenza tal-Qorti estera ma tistax tiġi esegwita hawn Malta u dana, prinċipalment minhabba l-fatt illi l-konvenut għandu dritt li jattakka l-istess sentenza u dana peress illi l-istess sentenza giet mogħtija bi ksur ta' l-artikolu 811(b), (c), (d) (e); 742; 827(c) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili;

Salvi eċċezzjonijiet oħra fid-dritt u fil-fatt;

Semgħet ix-xhieda prodotti u rat id-dokumenti esebti;

Semgħet it-trattazzjoni tal-kawża;

Rat in-nota ta' l-osservazzjonijiet tal-kontendenti;

Rat l-atti kollha tal-kawża; u;

Ikkunsidrat illi:

Nonostante li fl-eċċezzjoni fil-mertu l-konvenut iċċita in sostenn ta' l-opposizzjoni tiegħu għat-talba attriċi diversi artikoli tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, l-uniku subartikolu ċċitat ta' l-artikolu 827, l-uniku artikolu prinċipali rilevanti fil-kawża odjerna, huwa s-subartikolu (1) *nonostante* li ġie indikat biss is-

subinċiż (ċ) u dan qed jiġi presunt billi l-uniku subartikolu b'subinċiżi huwa l-imsemmi subartikolu (1) ta' l-artikolu 827 tal-Kap. 12. L-artikoli l-oħra ċċitati kienu jkunu rilevanti sakemm biss tkun inġhatat eċċezzjoni għat-talba fiċ-ċitazzjoni a bażi ta' l-artikoli 827(1)(a) u 827(1)(b) tal-Kap. 12, iżda ebda eċċezzjoni taħt dawn l-artikoli ma ġiet issollewata;

Għalhekk il-konvenut qed isostni li t-talba attriċi għandha tiġi miċhuda għaliex jeżisti d-difett imsemmi fl-artikolu 827(1)(ċ) billi s-sentenza mogħtija mis-*"Supreme Court of the State of New York, County of New York"* ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika tat-23 ta' Ġunju, 1987, fil-kawża fl-ismijiet *"Cohen Construction Corporation vs Charles Spiteri Construction Corporation and Charles Spiteri"* ġiet mogħtija fil-kontumacċja tal-konvenut meta dan ma kienx kontumacċi skond il-liġi;

Kif jirriżulta mill-imsemmija sentenza (esebita a fol. 6 tal-proċess "Dok. A") il-konvenuti f'dik il-kawża, fosthom il-konvenut f'din il-kawża Charles sive Carmel Spiteri", kienu kontumacċi;

Infatti ġie premiss fl-imsemmija deċiżjoni li *"The summons and verified complaint in this section were personally served on the abovenamed defendant on July 10, 1985, and the time for the defendant to appear, answer, move or raise an objection to the complaint in point of law has fully expired, and the defendant did not appear, answer, move or raise an objection to the complaint in point of law, and an additional copy of the summons has been mailed to the defendant on August 15, 1986, by first-class mail addressed to the defendant at his last known residence address"*, in segwitu l-Qorti estera għaddiet għad-deċiżjoni fil-mertu;

Għall-preċiżjoni għandu jiġi rrilevat illi l-kelma “personally” li tiddeskrivi n-notifika m’hiex korretta, billi jirrizulta mill-“Affidavits of Service” (Dokti. E. u F) illi l-atti ġew servuti f’idejn mart il-konvenut Charles Spiteri, li jismha “Jane” jew “Alicia”;

Stabbilita l-kontumacċja tal-konvenut quddiem il-Qorti estera, irid jiġi ezaminat jekk dik il-kontumacċja kinitx skond il-liġi. Evidentament ir-riferenza f’dan l-artikolu hija għal-liġi ta’ Malta u mhux għal-liġi fl-istat fejn ingħatat is-sentenza billi s-sentenza ta’ tribunal estera li tagħha qed tintalab l-esekuzzjoni trid tgħaddi mill-eżami issa skond il-liġijiet tal-pajjiż fejn qed tintalab l-esekuzzjoni, sabiex jiġi determinat jekk, anke jekk fl-istat esteru l-kontumacċja kienet skond il-liġi, il-proċedura estera tkun tinvolvi xi ksur ta’ xi principju fundamentali tal-gustizzja kif apprezzat f’dawn il-gzejjer, qabel ma l-Qrati tagħna jawtorizzaw l-esekuzzjoni;

Minn eżami tal-passaport tal-konvenut ikkorroborat mid-disposizzjoni ġuramentata tiegħu, il-konvenut kien definittivament telaq ir-residenza tiegħu fl-Istati Uniti meta siefer minn dak il-pajjiż bi hwejġu kollha fis-17 ta’ April, 1985, għalkemm halla warajh lil martu Alice minn ma’ min jiddikjara li kien diġà ‘de facto’ separat;

Għaldaqstant meta giet innotifikata martu bit-talba ta’ *Cohen Construction Corporation* fl-10 ta’ Lulju, 1985, il-konvenut kien assenti minn dak l-istat u biċ-ċittadinanza Maltija kien diġà beda jirrisjedi f’Għawdex. Għalhekk, il-kunsinna ta’ l-att lil Alice Spiteri ma kienx regolari skond il-Kap. 12 tal-Liġijiet ta’ Malta, billi fl-artikolu 187 jittratta min-notifika ta’ persuni li jinsabu f’Malta u fl-artikolu 929 jipprovdi logikament li meta

l-persuna li trid tigi nnotifikata tkun assenti, in-notifika m'għandhiex titqies kompleta billi sempliċement jiġi kkunsennat l-att fl-aħħar residenza tan-notifikant iżda għad insaputa tiegħu, iżda trid issir lill-kuraturi maħtura biex jirrappreżentaw il-persuna msiefra, bl-obbligi kollha ta' dawn il-kuraturi elenkati fil-liġi;

Għaldaqstant skond il-liġi, in-notifika allegata lill-konvenut fl-Istati Uniti ma kinitx regolari u għandha titqies li hija nulla, u għall-istess motivi wisq iktar ma tirriżultax in-notifika "by first class mail" tal-15 ta' Awissu, 1986. In-nuqqas ta' notifika konsegwentement, jeskludi l-kontumacja u jwassal ukoll għan-negazzjoni tal-prinċipju ta' ġustizzja naturali ta' l-"audi alteram partem";

Għalhekk il-Qorti ssib li l-konvenut fil-proċeduri quddiem il-Qorti estera ma kienx kontumaci skond il-liġi u a tenur ta' l-artikolu 827(2) tilqa' l-eċċezzjoni ssollewata mill-konvenut fil-mertu u tiċhad it-talba attriċi;

Bl-ispejjeż kontra l-attur *nomine*';

Rat in-nota ta' l-24 ta' Jannar, 1992, li permezz tagħha l-attur interpona appell quddiem din il-Qorti ta' l-Appell peress li hass ruħu aggravat bis-sentenza fuq imsemmija;

Rat il-petizzjoni ta' l-appell ta' l-istess attur *nomine* ppreżentata fil-11 ta' Frar, 1992, fejn huwa talab li dina l-Onorabbli Qorti tirrevoka s-sentenza appellata, tiċhad l-eċċezzjonijiet issollewati mill-konvenut, u tilqa' t-talbiet attriċi;

Rat ir-risposta ta' l-appell tal-konvenut ippreżentata fit-2

l-persuna li trid tiġi nnotifikata tkun assenti, in-notifika m'għandhiex titqies kompleta billi sempliċement jiġi kkunsennat l-att fl-aħħar residenza tan-notifikant iżda għad insaputa tiegħu, iżda trid issir lill-kuraturi mahtura biex jirrappreżentaw il-persuna msiefra, bl-obbligi kollha ta' dawn il-kuraturi elenkati fil-liġi;

Għaldaqstant skond il-liġi, in-notifika allegata lill-konvenut fl-Istati Uniti ma kinitx regolari u għandha titqies li hija nulla, u għall-istess motivi wisq iktar ma tirriżultax in-notifika "*by first class mail*" tal-15 ta' Awissu, 1986. In-nuqqas ta' notifika konsegwentement, jeskludi l-kontumacja u jwassal ukoll għan-negazzjoni tal-prinċipju ta' ġustizzja naturali ta' l-"*audi alteram partem*";

Għalhekk il-Qorti ssib li l-konvenut fil-proċeduri quddiem il-Qorti estera ma kienx kontumaci skond il-liġi u a tenur ta' l-artikolu 827(2) tilqa' l-eċċezzjoni *ssollezata* mill-konvenut fil-mertu u tiċhad it-talba attriċi;

Bl-ispejjeż kontra l-attur *nomine*";

Rat in-nota ta' l-24 ta' Jannar, 1992, li permezz tagħha l-attur interpona appell quddiem din il-Qorti ta' l-Appell peress li hass ruħu aggravat bis-sentenza fuq imsemmija;

Rat il-petizzjoni ta' l-appell ta' l-istess attur *nomine* pprezentata fil-11 ta' Frar, 1992, fejn huwa talab li dina l-Onorabbli Qorti tirrevoka s-sentenza appellata, tiċhad l-eċċezzjonijiet *issollezati* mill-konvenut, u tilqa' t-talbiet attriċi;

Rat ir-risposta ta' l-appell tal-konvenut ipprezentata fit-2

ta' Marzu, 1992, fejn jgħid li l-appell għandu jiġi miċhud u s-sentenza appellata għandha tiġi kkonfermata bħala ġusta;

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawza;

Semgħet il-partijiet ~~tramite~~ d-difensuri tagħhom;

Ikkunsidrat:

Illi fl-20 ta' Ġunju, 1984, il-kumpanija "*Cohen Construction Corporation*" ta' New York, għamlet kuntratt ta' appalt ma' Charles Spiteri, *Construction Corporation*, liema kuntratt ta' appalt kellu jkun dwar xogħol addizzjonali u alterazzjonijiet li kellhom isiru f'edificju fi *Brownstone* f'numru 126, *West 87th Street*, ġo New York. Ta' min jgħid mill-bidu li f'dan il-kuntratt il-konvenut Charles Spiteri qatt ma deher fil-veste personali tiegħu però dejjem għan-nom tal-*Construction Corporation Company* li kien jisimha "*Charles Spiteri Construction Corporation*". Skond l-istess kuntratt, ix-xogħol kellu jidba fil-15 ta' Ġunju, 1984, u kellu jiġi kkompletat sal-15 ta' Ottubru ta' l-istess sena, ċjoè 1984;

M'huwiex ikkontestat li f'ċertu żmien, l-istess konvenut ma kompliex f'dan il-kuntratt ta' appalt, telaq mix-xogħol, neħħa l-għodda li kellu u n-nies tiegħu, u ma kompliex il-proġett. Dawn il-fatti m'humix ikkontestati minkejja illi l-avukati ta' l-atturi fl-Amerika fil-'*brief*' li huma pprezentaw quddiem is-'*Supreme Court of the County of New York*', liema '*brief*' huwa ešebit maċ-ċitazzjoni tagħhom bħala Dokument Ċ fil-proċess, huma jgħidu li kien fil-11 ta' April, 1984 illi l-konvenut telaq mill-proġett. Dan ovvjament m'huwiex possibbli għax kif ġà ngħad il-kuntratt ġie ffirmat fil-15 ta' Ġunju. Minkejja illi fl-istess '*brief*'

huma jghidu li l-konvenut Charles Spiteri kien personalment iggarantixxa li l-kumpanija debitrice kienet se tikkompleta x-xogħol kollu qabel id-data stipulata tal-15 ta' Ottubru, 1984, dana ma jirrizulta minn imkien;

Sussegwentement, illi d-ditta konvenuta ma komplietx ix-xogħol, lanqas ma hu kkontestat li ovyjament l-atturi kellhom jaraw kif jagħmlu biex jikkompletaw ix-xogħol huma, u konsegwenza ta' dan, huma sofrew ammont ta' danni. Huwa pprocedew għal dawn id-danni fis-'*Supreme Court of the State of New York, County of New York*', jghidu li nnotifikaw lill-konvenut b'zewġ modi u ċjoè *tramite* l-mara tiegħu li minnha kien '*de facto*' separat, u wkoll b'*registered first-class mail*'. Ovyjament għar-raġunijiet li jingħadu aktar tard, il-konvenut ma rċieva la l-ewwel u lanqas it-tieni notifika, u għall-finijiet tal-liġi Amerikana, jew ċjoè tal-'*County ta' New York*', huwa kien kontumaċi f'din il-kawża, u effettivament fit-23 ta' Ġunju, 1987, l-istess atturi ottjenew sentenza u ġew kkanonizzati kredituri tiegħu fis-somma ta' \$285,676 (mitejn, hamsa u tmenin elf, sitt mija, sitta u sebghin dollari Amerikani), in kwantu għas-somma ta' \$239,046 (mitejn, disgħa u tletin elf, sitta u erbghin dollaru Amerikan) bhala mertu. In kwantu għal \$46,195.64ċ (sitta u erbghin elf, mija hamsa u disgħin dollaru Amerikan, u erbgha u sittin ċenteżmu) imgħaxijiet li ddekkorrew mit-30 ta' April, 1985, sad-data tas-sentenza fuq imsemmija u kwantu għas-somma ta' erba' mija u hamsa u tletin dollaru Amerikan (\$435) spejjeż ta' l-imsemmija kawża;

Sussegwentement, għal din is-sentenza ottenuta, l-atturi biċ-ċitazzjoni fuq ipprezentata qegħdin jippruvaw jinforzaw din l-istess sentenza fil-Qrati Maltin, u dan minkejja li fiċ-ċitazzjoni tagħhom huma ma jsemmu xejn a bazi ta' l-artikolu 826 tal-

Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, Kap. 12 li tgħid hekk:

“Bla ħsara tad-disposizzjonijiet ta' l-att dwar l-esekuzzjoni reċiproka ta' sentenzi ta' tribunali Ingliżi, is-sentenzi mogħtija minn Qorti kompetenti ta' pajjiż barra minn Malta, u li jkunu saru għudikat, jistgħu jiġu esegwiti mill-Qrati kompetenti ta' Malta, bħal sentenzi mogħtija f'Malta, fuq ċitazzjoni talba biex tiġi ordnata l-esekuzzjoni ta' dawn is-sentenzi”;

M'hemmx dubju li l-Qrati tal-“*County of New York*” huma Qrati kompetenti għall-fini ta' dan l-artikolu u lanqas m'hemmx dubju li s-sentenza kontra Charles Spiteri saret għudikat. Biex però l-Qrati tagħna jkunu jistgħu jesegwixxu sentenza bil-mod kif ipprovdut fl-artikolu 826, iridu ta' bilfors jaraw li l-elementi msemmija fl-artikolu 827 ta' l-istess Kodiċi qegħdin jiġu osservati. L-artikolu 827(2) infatti jgħid:

“Jekk jinsab li hemm xi wieħed mid-difetti msemmija fis-subartikolu 1 ta' dan l-artikolu, id-disposizzjonijiet ta' l-aħħar artikolu qabel dan, ma jgħoddux”;

Minkejja illi l-konvenut fl-eċċezzjonijiet tiegħu jikkwota l-artikolu 742 u 811 ta' l-istess Kodiċi, Kap. 12, huwa ma jagħtix bħala eċċezzjoni għat-talba ta' l-atturi, is-subartikolu (a) ta' l-artikolu 827(1) u s-subartikolu (b) ta' l-istess artikolu. Dan l-artikolu 827(1) qiegħed jiġi kkwotat għax il-mertu legali ta' din il-kawża jiddependi unikament minnu. L-artikolu jgħid hekk:

“Il-Qorti, qabel ma tiddeċidi fuq din it-talba, għandha tara (a) jekk is-sentenza li tagħha tintalab l-esekuzzjoni tistax tkun attakkata għal waħda mir-raġunijiet imsemmija fl-artikolu 811;

(b) jekk hemmx xi ċirkostanzi li tista' tara kompetenti Qrati ta' Malta skond l-artikolu 742; (ċ) jekk f'każ ta' sentenza mogħtija fil-kontumaci, il-partijiet kienu kontumaci skond il-liġi; u (d) jekk is-sentenza għandhiex fiha xi disposizzjonijiet kuntrarji għall-ordni pubbliku jew xi liġi pubblika lokali li tkun isseħħ f'Malta'';

Wiehed mill-ewwel jinduna l-artikolu 742 u 811 għandhom biss l-ambitu ta' l-operat tagħhom bħala parti mill-istess artikolu 827. Il-konvenut, għalkemm ikkwota dawn iż-żewġ artikoli, naqas li jagħti fl-eċċezzjoni tiegħu l-artikolu 827(a) u (b) u konsegwentement, il-Qorti tal-Prim'Istanza bbażat id-deċiżjoni tagħha sempliċement fuq l-artikolu 827(1), sub-artikolu (ċ) biss;

Il-petizzjoni ta' l-appell u risposta ta' l-istess konvenut ukoll jittrattaw limitatament għal dan is-sub-artikolu, u ċjoè 827(1)(ċ) waqt għalhekk li l-konvenut kien ikollu hafna fuq x'hiex jattakka s-sentenza estera kieku fil-fatt ta bħala eċċezzjonijiet l-artikolu 827(a) u (b). Dawn fil-fatt ma tahomx, is-sentenza ma tikkunsidrahomx, u fuqhom m'hemmx appell, u allura din il-Qorti wkoll trid tillimita ruħha biss għall-artikolu 827(1) sub-artikolu (ċ);

Jirrizulta sew mix-xiehda ta' Charles sive Carmel Spiteri, sew mill-prospett li huwa esebixxa fid-19 ta' Frar, 1991, li fil-gurnata lil fiha saret in-notifika fl-Amerika ċjoè fis-16 ta' Awissu, 1986, huwa ma kienx preżenti f'din il-gurisdizzjoni. Infatti, kien ilu li telaq minn New York mis-sena ta' qabel, u ċjoè mis-17 ta' April, 1985, ċjoè sena u erba' xhur qabel, hu kien telaq defnittivament mill-Istati Uniti;

Għalhekk kieku wiehed kellu japplika s-sistema proċedurali ta' pajjiżna, stante l-assenza tiegħu mill-gurisdizzjoni, in-notifika li lilu saret ma kinitx valida u hu ma kienx kontumaci. Skond

però l-ligijiet tal-*'County of New York'* jirriżulta li għall-fini tal-gurisdizzjoni tagħhom, effettivament il-konvenut kien gie nnotifikat;

Din il-Qorti għaldaqstant trid tistabbilixxi x'sinifikat għandhom il-kliem kontumaci skond il-ligi fl-artikolu 827 sub-artikolu 1 sub-inciz (c) digà gie kkwotat. Jekk cjoè l-kontumacija għandhiex tkun skond il-ligijiet ta' pajjiżna jew inkella jekk huwiex sufficjenti li din il-kontumacija tkun skond il-ligijiet tal-pajjiż fejn giet mogħtija s-sentenza;

Il-Qrati tagħna, għal dak li jirrigwarda d-dritt internazzjonali privat, dejjem sostnew li d-dritt internazzjonali privat, kif interpretat fl-Ingilterra, għandu jkun dak id-dritt li japplika għal pajjiżna. Huwa għal din ir-raġuni, per eżempju, li ahna naċċettaw il-kuncett ta' domicilju flok dik ta' nazzjonalità biex naslu biex naraw il-ligi personali ta' l-individwu xi tkun;

Skond il-ligi internazzjonali privata Ingliża, huwa l-*'lex fori'* li jiddetermina l-ligi li għandha tapplika għall-proċedura li għandha tintuża. Hija l-ligi tal-pajjiż cjoè fejn qiegħda titmexxa l-kawża li għandha tiddetermina r-regolamenti li huma meħtieġa għall-annullament ta' dik il-kawża, minkejja li l-individwi kkonċernati jista' jkollhom ligi personali differenti minn dik tal-*'lex fori'*. Fil-każ però ta' l-eskuzzjoni ta' sentenzi mogħtija mill-Qrati ta' pajjiżi ta' barra minn tagħna, il-Legislatur tagħna ried jillegiżla b'mod ferm aktar specifiku, u, minkejja li jagħti importanza skond l-istess artikolu 826 lis-sentenzi mogħtija mill-istess Qrati kompetenti, minhabba li din l-eskuzzjoni ta' sentenzi ta' pajjiżi barranin tnaqqar mis-sovranità tiegħu, għaldaqstant, ma kienx kuntent li jhalli l-prinċipji ordinarji tal-Ligi jmexxu din il-materja u l-legisla b'mod specifiku l-artikolu 827 sa 828.

Issa apparti minn artikolu 827(1) sub-artikolu (d) li jgħid l-ovvju li din is-sentenza tal-Qrati estera m'għandux ikollha disposizzjonijiet kuntrarji għall-ordni pubbliku, jew għal-ligi pubblika lokali li tkun isseħħ Malta, apparti minn dan is-sub-artikolu (d) però, anke is-sub-artikolu (a) u (b) li jagħmlu referenza l-wieħed għall-artikolu 811, u l-ieħor għall-artikolu 742, jagħtu l-impressjoni kemm il-legislaturi li dan it-tnaqqir mis-sovranià tiegħu, għandu kemm jista' jkun ikun ristrett;

Hekk, jekk hemm xi raġuni l-għala skond l-artikolu 811, is-sentenza setgħat tiġi rritrattata, allura din is-sentenza tal-Qrati ta' barra minn pajjiżna, ma tistax tiġi esegwita hawn Malta. Hekk ukoll, jekk għal xi raġuni, il-Qrati tagħna skond l-artikolu 742 huma kompetenti, jew kienu kompetenti għal dan il-każ, allura hawn ukoll is-sentenza tal-Qrati esteri m'għandhiex tiġi esegwita hawn Malta;

Il-kunċett kollu għalhekk, ta' l-artikolu 827 jidher li huwa mmirat għal dak li jista' jew ma jistax isir fil-Qrati Maltin u mhux fil-Qrati esteri, u jindika bl-iktar mod ċar li l-legislatur irid ikun assigurat li sentenza ta' Qrati kompetenti ta' barra mill-pajjiżi, biex tiġi esegwita hawn Malta, trid biss mhux ma tmurx kontra l-ordni pubbliku ta' pajjiżna, imma trid almenu jkollha dawk l-elementi essenzjali li jirrendu sentenza ekwa u ġusta skond l-artikoli tal-proċedura tagħha. L-artikolu 827(1)(c) huwa l-uniku wieħed li speċifikament ma jgħidlekx skond il-ligi ta' Malta, però b'riflessjoni kbira, wieħed jieħu dan is-sub-artikolu mas-sub-artikoli l-oħra kollha ta' l-artikolu 827 iwassal lill-ġudikant biex jgħid li l-legislatur ma jistax kellu l-ħsieb ħlief li jgħid li l-kontumacia kellha ssir skond il-ligi ta' pajjiżna, u skond il-ligi ta' pajjiżna il-kontumacia hija b'mod pjuttost eċċezzjonali kif il-ġudikant jaasal għas-sentenza, *sapendo* però li l-konvenut kellu

l-oppportunità li jiddefendi ruhu però dik l-oppportunità huwa ma hadhiex;

Fil-każ preżenti, din l-oppportunità ma tidhirx li nghatat lill-istess konvenut, u din il-Qorti thoss li din is-sentenza f'dawn iċ-ċirkostanzi m'għandhiex tiġi esegwita f'pajjiżna. Meta qed tasal għal din is-sentenza din il-Qorti għandha wkoll il-konfort ta' l-artikolu 811(b) li skond il-konvenut żgur li kieku kien ikollu dritt għar-ritrattazzjoni skond dan is-subartikolu. Għandha wkoll il-konfort ta' l-artikolu 742(1)(d), liema sub-artikolu kien żgur jagħti ġurisdizzjoni lill-Qrati Maltin, fuq il-fatt li l-konvenut għalkemm forsi ma kienx domiciljat Malta, kien talab id-domicilju tiegħu u kien preżenti hawn Malta;

Il-Qorti jidhrilha li dawn iż-żewġ artikoli għalkemm m'humiex speċifikament imsemmija fis-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) u għalkemm ma hemmx appell fuqhom ma jistgħux jiġu totalment injorati;

Stante n-natura tal-każ, l-ispejjeż għandhom jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet.
